

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

UGENS OVERSKRIFTER

Flowerpower

[KONTAKT] Kostumerne var henlagt til flowerpower-tiden, da Aktive Kvinder bød til weekend-stævne.

Læs mere på KONTAKT side 2

For 4-100-årige

[KONTAKT] Det lille Teater Flensburg tilbyder et dukketeater-gæstespil for folk i alle aldre.

Læs mere på KONTAKT side 3

Sinti & roma

[KONTAKT] Sinti og roma fik deres eget kontaktudvalg i Berlin sidst.

Læs mere på KONTAKT side 4

LEDER

Bonn-København erklæringerne: Folkeret, demokrati og ligestilling

[KONTAKT] Søndag den 29. marts er det 60 år siden, at statsminister H.C. Hansen og forbundskansler Konrad Adenauer underskrev Bonn-København erklæringerne. Jubilæet markeres i dag i Berlin ved et festarrangement med deltagelse af udenrigsminister Martin Lidegaard, udenrigsminister Frank-Walter Steinmeier, ministerpræsident Torsten Albig samt SSF-formand Jon Hardon Hansen og BDN-formand Hinrich Jürgensen. I 1955 afløstes Kiel-erklæringen af Bonn-København erklæringerne. De kan opfattes som en slags grundlov for det danske mindretal i Sydslesvig og det tyske mindretal i Sønderjylland. "Bekendelsen til dansk nationalitet og kultur er fri og må ikke bestrides eller efterprøves af myndighederne", står der i den tyske del af erklæringerne. "Däne ist, wer will!" Omvendt gælder det samme for det tyske mindretal i Danmark. Som konsekvens af erklæringerne bliver det også fastslået, at det danske og det tyske mindretal har ret til at pleje deres religiøse, kulturelle og faglige forbindelser med deres respektive moderlande (folkelige foreninger), samt ret til at drive børnehaver og skoler med anerkendte eksaminer i såvel Tyskland som Danmark. Endvidere er 5 procent-spærregrænsen i den slesvig-holstenske valglov ophævet til fordel for det danske mindretals parti SSW. Bonn-København erklæringernes succes skyldes ikke mindst, at de i form og indhold appellerer til mindretallenes og staternes gode vilje. Der er ikke tale om en bilateral juridisk traktat, men erklæringerne hviler på en fælles overenskomst om at ville dialogen og samarbejdet i øjenhøjde. De åbner op for, at mindretallene integreres i den

almene samfundspolitiske debat og udvikling. Det danske mindretal er også omfattet af internationale dokumenter, fx den europæiske konvention om menneskerettigheder, Europarådets rammekonvention til beskyttelse af nationale mindretal samt den europæiske pagt om regionale sprog og mindretalsprog. Dokumenter, der er præget af ånden fra Bonn-København erklæringerne. Årene 2010-12 blev kriseår for det dansk-tyske forhold, da daværende delstatsregering (CDU-FDP) reducerede delstatens tilskud til det danske skolevæsen i Sydslesvig fra 100 til 85 pct. Et klart angreb på mindretallets ligestilling. Det affødte hidtil usete protester i Sydslesvig, fra den danske regering, Folketinget og dele af det politiske Berlin med henvisning til en krænkelse af Bonn-erklæringen. Den nye delstatsregering efter landdagsvalget 2012 bestående af SPD, de Grønne og SSW genoprettede siden ligestillingen gennem en revideret skolelov og en ændring af delstatsforfatningen. Anerkendelsen og ligestillingen af det danske mindretal, herunder sikring af SSWs ligestillede status på den tyske politiske scene, hviler således fortsat på Bonn-København erklæringernes unikke virkekraft. Udviklingen i det dansk-tyske grænseland de sidste 60 år har vist, at folkeret, demokrati og ligestilling er forudsætningerne for en fredelig sameksistens folkene imellem. Det er budskabet, som vi i dag i Berlin - Danmark, Tyskland og mindretallene - sender til Europa, ledsaget med en opfordring til løsning af Europas aktuelle mindretalspolitiske konflikter i fx Central- og Østeuropa og Vestthrakien i Nordøstgrænseland.

SYDSLESVIGSK FORENING

60 JAHRE BKE/ BERLIN

Festakt und Empfang

[KONTAKT] Am 29. März 1955 unterzeichneten Bundeskanzler Konrad Adenauer und der dänische Ministerpräsident Hans Christian Hansen die Bonn-Kopenhagener Erklärungen. Sie bestätigen die geltenden Freiheitsrechte, besonders das freie Bekenntnis zur jeweiligen Sprache und Kultur, und die Gleichbehandlung für die etwa 20.000 Angehörigen der deutschen und ca. 50.000 Angehörigen der dänischen Minderheit auf beiden Seiten der Grenze in Dänemark und in Schleswig-Holstein. 60 Jahre nach der Unterzeichnung hat Schleswig-Holsteins Ministerpräsident Torsten Albig am heutigen Donnerstag zu einem Festakt in die Landesvertretung nach Berlin eingeladen. Erwartet werden rund 200 Gäste, unter ihnen der deutsche Außenminister Frank-Walter Steinmeier und der dänische Außenminister Martin Lidegaard. Diese Veranstaltung ist nur für geladene Gäste.

EMPFANG

Alle können hingegen an der folgenden Veranstaltung teilnehmen, müssen sich aber anmelden: Zum 60. Jubiläum der Bonn-Kopenhagener Erklärungen gibt die Botschaft des Königreiches Dänemark am 27. März, 17-19 Uhr einen Empfang im gemeinsamen "Felleshus" der nordischen Botschaften in Berlin, um diesen Meilenstein des dänisch-deutschen Minderheitenmodell gebührend zu feiern. Beim Empfang wird u.a. der dänische Generalkonsul aus Flensburg Henrik Becker-Christensen anwesend sein, der die Gäste mit einer kurzen Rede empfangen wird. Im Anschluss ist ein musikalischer Beitrag des „Skoleforenings Under-

holdningsorkester“ SKURK des Dansk Skoleforening for Sydslesvig geplant. Daraufhin lädt die Botschaft die Anwesenden noch gern auf ein Glas Wein, Salzgebäck und interessante Gespräche ein.

Anmeldung erbeten unter: <http://www.eventbrite.de/e/60-jahre-bonn-kopenhagen-erklarungen-konzert-und-rede-tickets-16014653259>

MP Albig hat zwei Aussenministern und geladene Gäste zum heutigen Festakt in die gemeinsame Landesvertretung Schleswig-Holsteins und Niedersachsens in Berlin eingeladen. (Archivfoto: Landesvertretung)

Die dänische Botschaft lädt ein zum offenen Empfang - aber mit Anmeldung - ins Felleshus in Berlin am morgigen Freitag. (Archivfoto: privat)

BENNETGAARD

Plads til flere ældre

[KONTAKT] Rekreativshjemmet Bennetgaard i Københoved nær Rødning melder om mange tilmeldinger - men alligevel nogle ledige pladser. Alle ældre fra det danske mindretal i Sydslesvig indbydes til et 11 dages ferie- og rekreativophold for 190 euro. Opholdet inkluderer transporten, god mad, hygge, forskellige mindre aktiviteter plus en udflugt for 20 euro ekstra. Ophold kan vælges for perioderne 14. - 24. april, 28. april - 8. maj, 12. - 22. maj, 26. maj - 5. juni, 9. - 19. juni, 23. juni - 3. juli, 21. - 31. juli, 4. - 14. august, 18. - 28. august, 1. - 11.

september og 15. - 25. september. Bennetgaard er løbende nænsomt restaureret og vedligeholdt med hyggelige stuer og seks pæne enkeltværelser og fem dobbeltværelser - alle med eget bad. Også indrettet til kørestolsbrugere. Tilmelding til ophold kan ske ved henvendelse til Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig, Waldstr./ Skovgade 45, 24939 Flensburg, telefon 0461-570580 eller mail info@dksund.de.

STØTTEFORENINGEN

Alle kan støtte Bennetgaard gennem indmeldelse i Bennetgaard Støtte-

forening ved henvendelse til Dansk Sundhedstjeneste eller ved indbetaling af kontingent på minimum 20 euro på Sydbank, IBAN DE75 215106 001000 535540, BIC/SWIFT SYBK DE22. Husk navn og adresse og evt. mailadresse. Foreningen har over 200 medlemmer. Folder kan bestilles på ovenstående adresse for tilmelding til ophold. Støtteforeningen holder generalforsamling den 25. april på Bennetgaard. www.bennetgaard.dk

NORDKOLLEG RENDSBORG

Forfatter aflyser

[KONTAKT] Desværre aflyses forfatterlæsningen med den danske forfatter Anna Grue i dag, 26. marts på Nordkolleg i Rendsborg. Der arbejdes på en ny dato.

SSW ST. JØRGEN-MØRVIG

Ekstraordinær generalforsamling om fremtiden

[KONTAKT] Tirsdag den 31. marts kl. 19 er der indkaldt til en ekstraordinær generalforsamling i SSW-distrikt St. Jørgen-Mørvig i Jens Jessen-Skolen. På den ordinære generalforsamling var det ikke muligt at vælge en bestyrelse, selv om distriktet har over 170 medlemmer. Lykkedes det ikke at finde en ny bestyrelse, bør medlemmerne tilkænde give deres mening, om distriktet eventuelt skal lægges sammen med andre distrikter i det østlige Flensburg. SSW-bystyrelsen Flensburg

AKTIVITETSHUSET

Påskelukning

[KONTAKT] Aktivitetshuset i Flensburg er påskelukket 3.-10. april. Der er begrænset åbningstid 13.-17. april: mandag-torsdag 10-16, fredag 10-14. Vi ønsker alle en rigtig god påske. Medarbejderne

BORGERFORENINGEN

Alsang - for alle

[KONTAKT] Kirsten og Erik Rettig minder om, at der fortsat er alsang - hyggelig fællessang for alle, der har lyst til at synge - den sidste tirsdag i måneden, altså i denne omgang den 31. marts kl. 18.30 - 21.00 i Borgerforeningen i Flensburg. Der synges efter Højskolesangbogen.

PÅSKESALMER

For utrænede stemmer

[KONTAKT] Lørdag den 28. marts kl. 15-17 er der mulighed for at synge og lære påskens salmer i Helligåndskirkens menighedslokaler Stuhrsallé 17. Under ledelse af Helligåndskirkens organist Stephan Krueger øves nogle af de salmer, der synges palmesøndag, skærtorsdag, langfredag og påskesøndag. Inden hver salme er der en kort gennemgang af salmens indhold og betydning ved Jacob Ørsted. Der serveres kaffe og kage. jø

UGEN DER KOMMER

26. Historisk Samfund Sønderjylland - Sydslesvigkredsen: Generalforsamling og foredrag med Nis Hardt om "De nyeste arkæologiske udgravninger i og om Slesvig by" i Slesvig Roklub kl. 19
 SSF-distrikt **Vanderup/Jørl**: Sangaften med Aase Pejtersen på skolen kl. 19.30
 SSF-distrikt **Holtenå**: Oplæsning ved kriminalforfatteren Anne Grue i Rendsborg AFLYST
27. **Lyksborg UF**: Fredagsklub på skolen kl. 18.30
Læk UF: Generalforsamling i klubhuset kl. 20
 SSF-distrikt **Sild**: Påskelotto i List danske kulturhus kl. 19
 SSF **Husum og Ejdersted** amter: Vestkystkultur med La Porta Band i Bredsted Danske Skole kl. 20
 SSF-distrikt **St. Peter-Ordning**: Påskeklip i Klitskolen kl. 15
 SSF-distrikt **Rendsborg-Bydelstorp**: Forårslotto i Ejderhuset kl. 19
 SSF-distrikt **Pris/Klaustorp**: Forårsbingo i Christianshus
 SSF- og SSW-distrikt **Kappel**: Generalforsamlinger på Kaj Munk-Skolen kl. 19
28. **Flensburg** Bibliotek og Aktivitetshuset: "Pip gok påskeplim" - et anderledes påskearrangement for børn og deres voksne kl. 11-13
30. SSF- og SSW-distrikt **Hanved/Langbjerg**: Generalforsamlinger i Langbjerg Forsamlingshus kl. 19.30
Slesvig Folkekor: Korprøve i Ansgar Kirke Slesvig kl. 19.45 - 21.30
31. **Flensburg** SSW-distrikt Sct. Jørgen/Mørvig: Ekstraordinær generalforsamling på Jens Jessen-Skolen kl. 19
Lyksborg Kvindeforening: Besøg på Johannsen Rum, fra ZOB kl. 14.30
Lyksborg menighed: Sogneaften i præstegården kl. 19.30
 SSF-distrikt **Eggebæk/Langsted**: Generalforsamling i Mines Minde kl. 19.30
Store Vi Kvindeforening: Hygge og snak på skolen kl. 19.30
 De danske foreninger og institutioner i **Ejdersted**: Uffes Kaffebar på Uffe-Skolen kl. 15-17
 SSF-distrikt **Dannevirke**: "Vegetariske retter" med Anna Grete Jessen i Dannevirkegården kl. 19
1. **Flensburg** SSF- og SSW-distrikt Engelsby: Generalforsamlinger i Margrethe Gudme-Hjemmet kl. 19
Flensburg SSF-distrikt Tarup: Bogbus og café ved Taruphus kl. 16
Flensburg Bibliotek: Marianne Wullf læser Tove Ditlevsen kl. 15
Oksbøl Kvindeforening: Møde i forsamlingshuset kl. 19
 SSF **Ejdersted**: Amtsgeneralforsamling på Skipperhuset kl. 19
Slesvig Seniorklub: Sammenkomst med spising og lille kaffetur, i Ansgarsalen kl. 12
 SSF-distrikt **Damholm**: Hobbyklub i forsamlingshuset kl. 15
2. SSF: Færøsk kulturfestival - fernisering på udstillingen "Færøerne 3 x 2" på Mikkelsberg, **Hatsted** kl. 16
 Valsbøl pastorat: Påskevandring i **Store Vi** kirke kl. 10
 Valsbøl pastorat: Påskemiddag på Valsbølhus kl. 18.30
 SSF-distrikt **Svansø**: Skat-turnering på Risby Danske Skole
 Torsdagsklubben **Mårkær**: Møde hos Gertrud Jochimsen kl. 15

DSH AKTIVE KVINDER

Glade og aktive kvinder sammen med Rødkål & Sauerkraut. (Foto: privat)

30 kvinder på weekend

[KONTAKT] 30 medlemmer mødte op til DSH Aktive Kvinder i Sydslesvigs weekendstævne på Christianslyst 7./8. marts. Kredsstyrelsen havde tilrettelagt et flot program. Lørdag eftermiddag holdt Elsemarie Dam-Jensen fra Museum Sønderjyllands Kulturhistorie Tønder et foredrag om strikningens kulturhistorie. Festaftenens motto var flowerpower-

tiden, og de fleste havde igen i forvejen gjort sig tanker om en passende påklædning. Efter festmiddagen underholdt Rødkål & Sauerkraut med deres tankevækkende og morsomme program. Søndag formiddag efter morgenmotion med Birthe Hansen eller en lille gåtur i skoven i det skønneste vejr gav Vivian Johannsen et oplæg "Hold liv i papiret". Her kom deltagerne selv i

gang med at folde papir og lave gækkebreve. Efter frokosten gik turen hjem igen. De, som ikke har været med, er gået glip af nogle dejlige timer med flot underholdning og rigtig god stemning. Der er plads til flere, når kvinderne ses igen på weekendstævnet i 2016. Karen Scheew

SLESVIGHUS-BIFFEN

40 nød filmen

[KONTAKT] Slesvighus-biografen kunne med filmen Kraftidioten samle godt 40 personer ved forestillingen den 19. marts. Traditionen tro bød SSF Gottorp Amts formand Franz Dittrich velkommen og gav startskuddet til det, af sekretariatets medarbejdere fremstillede, lækre ostebord. Da den værste sult var stillet, præsenterede amtsstyrelsesmedlem Petra Mohr filmen. Filmen begyndte, publikum spiste færdigt og nød et glas rød- eller hvidvin - alt imens Nils med sin sneplov, i troen på, at sønnen ikke var misbruger, rydede godt, brutalt og grundigt op i den norske narkoverden. Den til tider lydsterke brug af smilebåndene bekræftede udsagnet om en god film med sort norsk humor. SSF Gottorp Amt/t.

Det talstærke publikum indfinder sig. (Foto: SSF Gottorp Amt/t.)

SSF MÅRKÆR OG OMEGN

Vakant formandspost

[KONTAKT] Den 11. marts var der generalforsamling i SSF-distriktet Mårkær og omegn. Indkaldelsen var udsendt i rette tid, og dagsordenen overholdt vedtægterne, så generalforsamlingen var lovlig indkaldt. De 11 fremmødte medlemmer godkendte formandens, kassererens og revisorernes beretninger samt tildelte bestyrelsen decharge. Ved valg af formand meddelte Inge-Marie Christen, at hun af personlige grunde ikke mere stod til rådighed. Trods flere forsøg lykkedes det ikke at finde en afløser. Man enedes om, at lade formandsposten være vakant, og ville så i den kommende tid forsøge at finde en ny formand. Resten af valgene var genvalg, bortset fra en revisorpost, som skulle nybesættes. Her blev Inge-Marie Christen valgt

til revisor. Hvad angår venskabsforbindelsen med Assens, blev man enige om, at man for fremtiden kun ville besøge hinanden hvert andet år. Efter en vellykket generalforsamling blev der serveret en lækker suppe.

At en ikke tilmeldt gjorde sig bemærket under generalforsamlingen, var sikkert ikke tilsigtet, men da taget efter sigende ikke er i den bedste stand, har måren nok tænkt, nu skal jeg vise dem.

SSF Gottorp Amt/t.

Hyggelig generalforsamling, men en ny formand fandt man ikke. (Foto: SSF Gottorp Amt/t.)

HISTORISK SAMFUND

Generalforsamling og foredrag

[KONTAKT] Historisk Samfund Sønderjylland - Sydslesvigkredsen indbyder til generalforsamling og foredrag torsdag den 23. april, kl. 19 i Slesvig Roklub, Louisenbad 6, 24837 Slesvig. Efter generalforsamlingen, der afhol-

des efter gældende vedtægter, holder inspektør, arkæolog Nis Hardt, Danevirke Museum foredrag om "De nyeste arkæologiske udgravninger i og om Slesvig by". Alle er hjertelig velkomne, og vi håber

på godt fremmøde. Der serveres kaffe og kage - for medlemmer 4 euro og ikke-medlemmer 6 euro.

Bestyrelsen

SSF HUSUM & EJDERSTED AMTER

Seniorer fejrede foråret

[KONTAKT] Et halvt hundrede seniorer fik en festlig eftermiddag ud af det, da SSF Husum og Ejdersted amter i mandags bød til forårstræf for seniorer. Duoen Agnethe og Poul-Henning havde forberedt to gange tre kvarters syng-med-program til 60+medlemmerne, og sang med gjorde de, så godt de nu kunne. Tidligere hed arrangementet et krokusblomstringsræf, hvad man holdt op med, da der sjældent var krokus at se i slotsparken, når det fandt sted. Det var der dog i år til de, der trodsede den kølige vind og vovede sig derud. Flere fotos på www.syfo.de

ph

Man kan godt komme til at smile - måske over søde ungdomsminder, når man synger om forår og hvad der nu hører til.

I år var der blomstrende krokus i slotsparken, kunne blandt andre Inge og Marcus Thun konstatere.

Der var pænt fyldt op i den nederste ende af Husumhus' sal. (Fotos: Peter Hansen)

DET LILLE TEATER FLENSBORG

Gæstespil for de 4-100-årige

[KONTAKT] Med Becketts Slutspil byder Det Lille Teater Flensborg i skolernes påskeferie på underholdning for hele familien, små som store: dukketeater-forestillingen "Sigurd Dragedræber" med Sønderjysk Figurteater for alle mellem 4 og 100 år lørdag den 11. april kl. 16. Forestillingen er Figurteatrets egen "pixi-udgave" af den nordiske Sigurds Saga og Richard Wagners "Siegfried". En rigtig vikingehistorie om hævn og drab, magi og bedrag, en drage og en

guldskat. Sigurd af Vølsungeslægten er allerede som barn besat af tanken om at hævne sin far Sigmund, som døde på slagmarken får sin gravide hustru Hjördis til at gemme sværdet Gram, som Odin under slaget fik til at springe i to stykker. Smeden Regin, som er bror til dragen Fafner både hjælper og prøver at snyde Sigurd. Billetter fås via 0461-144080, silke@sdu.de eller ved indgangen. www.detlilleteater.de www.facebook.com/dltflensborg

Fra forestillingen "Sigurd Dragedræber": Sigurd møder dragen Fafner. (Foto: Sønderjysk Figurteater)

MINDRETALLETs GYMNASIER

Enighed om karakteromregning

[KONTAKT] Elever fra Duborg-Skolen og A.P. Møller Skolen vil fra sommer 2015 få omregnet deres karaktergennemsnit fra gymnasieeksamen efter en justeret omregningstabel, når de søger om optagelse på videregående uddannelser i Danmark. Et nyt dansk tillæg til eksamensbeviset vil formidle de to skolars eksamen. Uddannelses- og Forskningsministeriet, Undervisningsministeriet og Dansk Skoleforening for Sydslesvig er enige om at justere den omregningstabel, som elever fra Duborg-Skolen og A.P. Møller Skolen får omregnet deres karaktergennemsnit efter, når de søger om optagelse på en videregående uddannelse i Danmark.

Det sker efter en grundig dialog mellem de to ministerier og Dansk Skoleforening for Sydslesvig. Et nyt tillæg på dansk til de tyske eksamensbeviser for elever fra Duborg-Skolen og A.P. Møller Skolen vil fra sommer 2015 formidle de faglige kvalifikationer og et omregnet dansk karaktergennemsnit, når de søger om optagelse på en videregående uddannelse i Danmark. Tillægget er udarbejdet af de to skoler, Undervisningsministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet og Skoleforeningen i fællesskab.

UNIKKE

Uddannelses- og forskningsminister Sofie Carsten Nielsen: "Skolerne er unikke blandt gymnasier i Tyskland og gør en stor indsats for at forberede eleverne fra det danske mindretal til at gå i gang med en videregående uddannelse i Danmark på lige fod med studenter fra gymnasier i Danmark. Jeg er glad for, at vi efter en god dialog er blevet enige om en justeret omregning, som begge parter er tilfredse med."

Ved sidste års optag overgik skolerne til for første gang til at blive omregnet på grundlag af statistik for, hvordan karaktergennemsnittene for gymnasiale eksaminer fordeles sig i hele Tyskland. Tidligere har omregningen været baseret på statistik for karaktergennemsnit fra Duborg-Skolen.

GLÆDELIGT

Formanden for Dansk Skoleforening for Sydslesvig Udo Jessen: "Det er særdeles glædeligt, at det danske mindretals særlige tilhørsforhold til Danmark er blevet tilgodeset i den nye omregningsprocedure. Dansk sprog og kultur er omdrejningspunktet for Skoleforeningens virke. Det er derfor utrolig vigtigt for os, at der nu er fundet en løsning, der tager højde for de faktiske forhold, der adskiller vores danske gymnasier i Sydslesvig fra den offentlige tyske skole." De to ministerier har i dialog med Skoleforeningen fået afdækket de faglige forskelle, der kan findes inden for det samme tyske regelsæt. De faglige forskelle begrundes, at man er nået

til enighed om, at skolerne ikke sammenlignes med hele Tyskland i omregningssammenhænge, men derimod omregnes som en selvstændig statistisk population.

SIKRING

Undervisningsminister Christiane Antorini: "Vi ved, at rigtig mange af eleverne fra de to skoler læser videre i Danmark. Derfor er det vigtigt, at vi nu har fundet en løsning, som allerede dette års studenter fra skolerne kan få glæde af. Med det nye tillæg sikrer vi, at eleverne får fuld kredit for deres 13 års skolegang, og at det står klart for de videregående uddannelsesinstitutioner, hvilken uddannelse eleven har med sig."

TILBAGEVIRKENDE

Direktør i Dansk Skoleforening for Sydslesvig Anders Molt Ipsen: "Det nye tillæg til elevernes eksamensbevis kommer til at lette overgangen for de sydslesvigske studenter, der ønsker at studere i Danmark. Det er glædeligt, at vores afgangselever nu bliver udstyret med et uddybende bilag, der gør rede for de sydslesvigske studenter særlige situation. Og vi er glade for, at den nye ordning også vil omfatte sidste års studenter."

FAKTA

Eleverne fra Duborg-Skolen og A.P. Møller Skolen modtager fra sommeren 2015 i tillæg til deres tyske eksamensbevis:

Et indstik på dansk til skolernes tyske eksamensbevis, som formidler den enkelte elevs kvalifikationer ved optag på en videregående uddannelse i Danmark

Af indstikket fremgår et omregnet karaktergennemsnit og omregnede enkeltkarakterer for den enkelte elev. Karaktergennemsnittet udregnes på baggrund af en omregningstabel, der bygger på de to skoler som en selvstændig statistisk population. Den skolebaserede omregningstabel gælder alle ansøgere fra de to skoler, som søger optagelse på en videregående uddannelse i Danmark fra sommeren 2015.

En omregning baseret på elevernes resultater betyder, at omregningstabellen vil ændre sig, hvis den statistiske fordeling af elevernes resultater ændrer sig. Omregningen følger de samme principper for omregningerne, som gælder for øvrige udenlandske adgangsgivende eksaminer.

Når udenlandske eksamensgennemsnit omregnes, anvendes en sammenligning af den statistiske fordeling af karaktergennemsnit for hhv. den danske og den udenlandske gymnasiale eksamen.

Derved sikres, at to lige gode eksamensresultater stilles ens efter omregning.

BØRNEBIBLIOTEKERNE

Pip gok påskeplim

[KONTAKT] I anledning af påsken laves kreative påskehæder, trilleæg og firkantede æg på børnebibliotekerne i Sydslesvig, både på Flensburg bibliotek, Husum bibliotek og det nye bibliotek i Slesvig, Bismarcksgade 18A, alle tre steder med den dygtige og kreative lærer Vivian Johansen. Vær forberedt på lidt ægge-sjov, noget kreativt, en påskesang, en æggeskattejagt og på at bruge jeres fantasi, og holde øjnene åbne og kigge efter hønse-spor på gulve og vægge. Og måske møder du den skøre påskekylling med de mærkelige ben. Flensburg bibliotek byder lørdag den 28. marts kl. 11-13 hjertelig velkommen til hyggelig påskesjov med Vivian Johansen og Jesper og Julie fra Aktivitetshuset. Der klippes og klistres og

leges kreativt og anderledes med påskehæder og æg. På Husum bibliotek møder børn og voksne op mandag den 30. marts kl. 15-17 for at deltage i påskesjov. Og på Slesvig bibliotek er der påskeløjer tirsdag den 31. marts kl. 15-17. Alle tre steder laves kreative påskehæder af genbrugsting, bløde påskefår og flotte kort med påskelam. I Flensburg laves påskeløjerne i samarbejde med Aktivitetshuset. Mød også børnebibliotekerne Inge-Marie, Helle, Susanna og Karl alt efter, hvor du deltager. De styrer æggetrilleriet og æggeskattejagten. Serveringen de tre steder står på solæg til de voksne, æggemadder med firkantede æg til børn, rugbrød og karse samt kaffe/the og saft.

SdU

Familieweekend for alle

[KONTAKT] SdUs dans- og musikudvalget inviterer til familieweekend på Christianslyst 8.-10. maj med tilmelding senest 8. april. Her får deltagerne en weekend med dans og musik, leg og aktivitet, skovtur, masser af hygge og god mad. Foruden dans og musik har arrangøren forberedt forskellige lege, kreative aktiviteter og en skovtur. Hvis vejret tillader det, kan der bades i den opvarmede svømmepøl og spilles bold på de forskellige baner. Alt efter om man kommer alene eller med familien kan man få værelser med 1, 2, 4 eller 6 senge med eget bad og toilet. Enkelt- og dobbeltværelser skal betales

ekstra. Hele weekenden er inklusive fuld forplejning med morgenmad, frokost, eftermiddagskaffe og middag. Der bliver serveret natmad til de voksne. Igen i år kan man allerede komme fredag til en hyggeaften med grillmad, overnatning og morgenmad lørdag. Yderligere informationer - også om priser: Elke Christesen, 0461-3154833. Tilmelding på www.dgi.dk/201514456001 senest den 8. april. Kun én person kan tilmeldes ad gangen - ikke hele familien. Der skal ikke betales online. Har man brug for det, kan SdU-kontolet, Christel Bonde, 0461-14409217 hjælpe.

SINTI & ROMA

Beratender Ausschuss konstitueret

[KONTAKT] Am 18. März wurde der Beratende Ausschuss für Fragen der deutschen Sinti und Roma in Berlin konstituiert. Die erste Sitzung wurde eröffnet von Bundesinnenminister Thomas de Maizière, der in seinen einleitenden Worten unterstrich, wie wichtig es sei für alle vier anerkannten Minderheiten und Volksgruppen in Deutschland, einen Beratenden Ausschuss zu haben.

Weiterhin bezeichnete er es als Aufgabe der Politik, der seit Beginn der Pegida-Demonstrationen deutlich gesunkenen Hemmschwelle für Antiziganismus, aber ebenso auch für alle anderen Formen von Fremdenfeindlichkeit in aller Deutlichkeit entgegenzutreten. Romani Rose begrüßte für den Zentralrat Deutscher Sinti und Roma den Ausschuss und bestätigte de Maizières Befund eines massiven Antiziganismus in Deutschland. Hier müsse auch das Parlament ein Zeichen setzen und einen von allen Fraktionen getragenen Entschließungsantrag für eine Expertenkommission zum Antiziganismus einbringen. Alle Untersuchungen der letzten Jahre hätten das hohe Ausmaß von Rassismus gegenüber Sinti und Roma in Deutschland bestätigt, so Rose.

[KONTAKT] Die Beratenden Ausschüsse für Fragen der dänischen Minderheit, des sorbischen Volkes, für die friesische Volksgruppe und nun für die deutschen Sinti und Roma sichern den Minderheiten den Kontakt zur Bundesregierung, dem Deutschen Bundestag wie auch den Landesregierungen. Hartmut Koschyk (MdB), Beauftragter der Bundesregierung für Aussiedlerfragen und nationale Minderheiten, hat sich seit seinem Amtsantritt im Januar

2014 konsequent für die Einrichtung eines solchen Gremiums auch für die deutschen Sinti und Roma eingesetzt.

MINDERHEITENRAT
Der Vorsitzende des Minderheitenrates Karl-Peter Schramm unterstrich die Bedeutung des Gremiums: „Ich freue mich, dass es gelungen ist, den

SINTI & ROMA
Die deutschen Sinti und Roma waren durch Delegationen des Zentralrats Deutscher Sinti und Roma sowie der Sinti-Allianz vertreten, die durch ihre jeweiligen Vorsitzenden Romani Rose und Manja Schuecker-Weiss angeführt wurden. Eine große Beteiligung von Vertretern des Bundestages und der

Am Tischende u.a.: Innenminister de Maiziere und Beauftragter Koschyk. (Foto: Minderheitensekretariat)

Beratenden Ausschuss für Fragen der deutschen Sinti und Roma zu konstituieren. Aus eigener Erfahrung aus Sicht des Beratenden Ausschusses für Fragen der friesischen Volksgruppe weiß ich, wie wichtig und notwendig ein solches Gremium ist. Der regelmäßige Kontakt und Austausch zum Bund gemeinsam mit den Ländern ist dringend erforderlich und unterstützt die Arbeit für die Zukunft der autochthonen Minderheiten in Deutschland. Ich wünsche dem neuen Beratenden Ausschuss viel Erfolg und hoffe, dass alle Akteure - des Bundes wie auch der Länder gemeinsam mit den Minderheitenvertretern - sich aktiv für die Fragen der deutschen Sinti und Roma einsetzen werden.“

Bundesländer bezeugte die Solidarität der deutschen politischen Öffentlichkeit mit dieser seit Jahrhunderten in Deutschland ansässigen Minderheit, die in letzter Zeit wieder verstärkt schlimmen Anfeindungen ausgesetzt ist. Auf der Tagesordnung standen neben dem Wunsch nach der Gründung eines Expertenkomitees zum Antiziganismus beim Deutschen Bundestag, der Schutz und die Erhaltung der Grabstätten von Sinti und Roma als Familiengedächtnisstätten wie auch der Verbot rassistisch diskriminierender Wahlkampfpraktiken.

jw

IMMATERIELLES KULTURERBE

Gruppenfoto der Projektträger mit Kulturstaatsministerin Monika Grütters. (Foto: Deutsche Unesco-Kommission/ Christoph Löffler)

Auszeichnung der ersten 27 Träger

[KONTAKT] Mitte März wurden die Träger der ersten 27 Traditionen und Wissensformen im bundesweiten Verzeichnis des immateriellen Kulturerbes ausgezeichnet, darunter auch das Biibekbrennen der Nordfriesen, die gesellschaftlichen Bräuche und Feste der Lausitzer Sorben wie auch das Niederdeutsche Theater. Eine entsprechende Urkunde erhielten die Vertreter der Initiativen und Vereine von der Präsidentin der Kultusministerkonferenz und sächsische Kultusministerin Brunhild Kurth und der Staatsministerin für Kultur und Medien Monika Grütters. "Das immaterielle Kulturerbe muss in den Köpfen und Herzen fortbestehen, um erhalten zu bleiben", sagte Grütters in der Landesvertretung Schleswig-Holstein in Berlin. "Oft Menschen, die Traditionen leben, geht es nicht - und oft gesellschaftliche Wertschätzung für dieje-

nigen, die Traditionen leben, werden es immer weniger. Das Verzeichnis des immateriellen Kulturerbes sorgt für Wertschätzung, indem es uns bewusst macht, dass unser Reichtum nicht allein in unserem Wohlstand begründet liegt, sondern auch in der Vielfalt unserer Kultur."

150 TEILNEHMER
Mehr als 150 Teilnehmer - Trägergruppen, Experten und Interessierte - folgten der Einladung der Deutschen Unesco-Kommission in Partnerschaft mit dem Deutschen Kulturrat und dem Deutschen Städtetag. Seit 2003 entwickelt sich das Unesco-Übereinkommen zu einer Plattform für den Erhalt von gelebten Traditionen und Wissensformen. Das bundesweite Verzeichnis soll die Vielfalt an kulturellen Ausdrucksformen abbilden - von Festen über Künste bis zu Naturwissen und Organisationsformen in

und aus Deutschland. "Die ersten Einträge zeigen eindrucksvoll, was für Schätze unsere Alltagskultur zu bieten hat", sagte die Präsidentin der Kultusministerkonferenz und sächsische Kultusministerin Brunhild Kurth. "Die jetzt ausgezeichneten Traditionen stehen für die Kreativität der Menschen in den Regionen und sind Ausdruck ihres sozialen Zusammenhalts."

MINDERHEITEN
„Wir freuen uns sehr, dass unter den 27 Trägern des immateriellen Kulturerbes auch zwei der vier autochthonen nationalen Minderheiten Deutschlands vertreten sind. Wir sehen es als Chance viele Menschen in und außerhalb Deutschlands zu erreichen, gegenseitig voneinander zu profitieren und zu lernen. Wir verstehen uns ebenfalls als Multiplikatoren der kulturellen Vielfalt und hoffen, dass diese Auszeichnung

das Bewusstsein für Respekt, Anerkennung und Wertschätzung fördert. Dafür wollen wir uns einsetzen,“ so die Leiterin des Minderheitensekretariats der vier anerkannten nationalen Minderheiten und Volksgruppen Deutschland Judith Walde, welche ebenfalls an der Auszeichnung teilnahm.

HINTERGRUND
Zum immateriellen Kulturerbe zählen lebendige Traditionen aus den Bereichen Tanz, Theater, Musik, mündliche Überlieferungen, Naturwissen und Handwerkstechniken. Wichtig ist, dass die Tradition oder der Brauch bereits über Generationen betrieben werden und in ihrer Ausübung auch in Zukunft gesichert sind. In Deutschland gibt es jetzt erstmalig ein nationales Verzeichnis des immateriellen Kulturerbes. Es soll in den kommenden Jahren weiter wachsen und ein Spiegelbild der regional ver-

ankerten lebendigen Kulturtraditionen sein. Deutschland nahm zunächst 27 Traditionen in sein bundesweites Verzeichnis des immateriellen Kulturerbes auf und erfüllt damit erstmals das entsprechende Unesco-Übereinkommen. Seit 2003 unterstützt die Unesco den Schutz, die Dokumentation und den Erhalt von Kulturformen, die von Generation zu Generation weitergegeben werden. Mehr als 350 Bräuche, Darstellungskünste, Handwerkstechniken und Naturwissen aus aller Welt stehen derzeit auf den drei Unesco-Listen, darunter der Tango aus Argentinien und Uruguay, die traditionelle chinesische Medizin und die italienische Geigenbaukunst. Bis heute sind 161 Staaten der Unesco-Konvention zum immateriellen Kulturerbe beigetreten. Deutschland ist seit 2013 Vertragsstaat.

24.-27. SEPTEMBER

Med Egernførde SSF til Lolland, Falster og Møn

[KONTAKT] SSF Egernførde tager til Lolland Falster og Møn torsdag den 24. september fra Medborgerhuset og er hjemme igen søndag den 27. september.

Vi har plads til 41, så tilmeld dig nu.

Vi skal overnatte på Hotel Falster, hvor vi får morgenmad og aftensmad.

Der er planlagt ture til Nakskov, Maribo og Nykøbing. Desuden en dagstur til Møn, med et spændende program og en dagstur Falster rundt.

Vi slutter af med en tur forbi Knuthenborg Safari, inden vi sejler hjem via Rødby-Puttgården.

Turen koster 319 euro per SSF-medlem i dobbeltværelse, enkeltværelse koster 75 euro ekstra. Ikke-medlemmer betaler 75 euro

mere for turen.

Knuthenborg-Safari kan bookes til for 27 euro.

Ønsker man ikke at tage på safari, er søndagen til fri disposition.

Bindende tilmelding til Fred Witt, 0172 6208 135 eller f-witt@t-online.de senest 15. august - men gerne før.

Ved tilmelding betales et depositum på 150 euro. Restbeløbet betales senest den 15. august på konto IBAN: DE84 21520 100000 3011534 i Union-Bank Slesvig.

Ved afbud erstattes depositum ikke, men det er muligt at tegne en "Reiserücktrittsversicherung" til 15 euro.

Turen gennemføres kun, hvis der er minimum 35 tilmeldte.

Bestyrelsen

DIALOGFORUMNORDEN FORDERT:

Zentrale Stellung für Kultur und Sprache in deutsch-dänischer Zusammenarbeit

[KONTAKT] Das DialogForumNorden fordert von der schleswig-holsteinischen Landesregierung, den Handlungsfeldern Kultur und Sprache in ihrem Rahmenplan deutsch-dänische Zusammenarbeit eine zentrale Stellung einzuräumen. Dieser Plan zur Intensivierung der Zusammenarbeit beider Länder ist zu begrüßen, so Renate Scñack als Sprecherin des DialogForumNorden. Der Plan dürfe sich jedoch nicht allein auf das Handlungsfeld Wirtschaft beschränken. Die Landesregierung hatte im vergangenen November einen Plan vorgelegt, mit dem sie ihre Zusammenarbeit mit Dänemark intensivieren will. Der Plan war vor einem Monat auch

Grundlage einer deutsch-dänischen Ministerkonferenz in Sonderburg, bei der die wirtschaftlichen Möglichkeiten, der grenzüberschreitende Arbeitsmarkt, die Zusammenarbeit bei gewerblichen Ausbildungen sowie die Problematik unterschiedlicher Steuersysteme im Mittelpunkt standen. Das reicht nach Ansicht des DialogForumNorden nicht, um die vorhandenen Barrieren abzubauen. Hinzu kommen müssen Spracienntnisse und das Verständnis der jeweils anderen Kultur. Das zeigt das Beispiel der deutschen und dänischen Minderheit, die mit ihren Sprach- und Kulturkenntnisse entscheidend zur Verbesserung der grenzüberschreitenden

Zusammenarbeit in den vergangenen Jahren beigetragen haben.

Im DialogForumNorden (DFN) haben sich die vier Minderheiten und Volksgruppen in Schleswig-Holstein und im deutsch-dänischen Grenzland zusammengeschlossen sowie mit Institutionen, Organisationen und Politikern, die sich mit Minderheitenthemen befassen. Ihr Ziel ist es, sich gegenseitig zu informieren und bei Bedarf gemeinsam Position zu beziehen. Die Unabhängigkeit und Eigenständigkeit der jeweiligen Einzelorganisation oder Institution bleibt dabei gewahrt. Die Geschäftsführung des DialogForumNorden obliegt Dr. Rainer Pelka von der Akademie Sankelmark.

LILLIS LYTTESALON

Marianne Wulf læser Tove Ditlevsen

[KONTAKT] Den mangeårige, tidligere kulturkonsulent hos SSF, Marianne Wulf står for oplæsningen onsdag den 1. april kl. 15 på Flensborg Bibliotek i Nørregade/ Norderstrasse 59. Temaet i "Lillis lyttesalon" er i denne sæson de bedste barndomsskildringer.

Og Tove Ditlevsen, som døde i 1976, har om nogen kunnet skildre barnets følelser. Bedst kendt blev hun for romanen "Barndommens Gade" fra 30ernes Vesterbro, filmatiseret 10 år efter forfatterens død. Men også i sine noveller formår hun

med få virkemidler at skildre barnets angst og higen efter kærlighed. Marianne Wulf læser bl.a. novellen "Æggesnaps", som også kan sige noget til vore dages publikum. Der er gratis adgang; kaffe og kage kan købes.

FRA DET HØJE NORD TIL DET SYDSLESVIGSKE IDYL

Slesvigs nye præst Bo Nicolaisen

[KONTAKT] „Nu må han vist passe på“, hviskedes da Slesvigs nye præst forcerede den smalle, stejle trappe til prædikestolen ved indvielsesgudtjenesten i Gottorp slotkirke for nylig. "Sådanne situationer kender jeg", svarede han beroligende ved en senere samtale. "Jeg nød udsynet deroppe fra. Anledningen, stemningen, den store menighed, de mange børn og unge, mine kollegaer, venner, min familie. Det var en festlig, betagende begyndelse. Allerede julegudtjenesten i Paulskirken i december var så opmuntrende og skøn med dejlig sang og de mange børn og unge", fortæller Bo Nicolaisen til KONTAKT.

STRAKS HJEMME

To personligheder mødtes, mens forandringer som den store menighedsfusion stod på:

Frederiksbergs præst Ulrich Terp og Slesvigs præst på deltid, Bo Nicolaisen, som også virker som ungdomspræst i Sydslesvig. Begge udstråler overensstemmelse og harmoni.

Ved siden af deres krævede, ansvarsfulde arbejde har de også samme fritidsinteresser, jagt og fiskeri. Efter pastor Hans Parmanns pensionering tiltrådte pastor Morten Mortensen. Da han gik på pension sørgede pastor Paul Møller for kirkelig betjening i Ansgar og Nybjernt frem til september i fjor.

Alle årene prægedes menighedsarbejdet af aktivitet og gode sammenkomster. Ansgarkompleksen fik nye impulser og blev sat i stand. Børnehaven flyttede derfra, Sundhedstjenesten og biblioteket flyttede ind; bygningen blev et levende arbejds- og mødested i Slesvigs centrum, hvor også den nye præst, modtaget med åbne arme, hurtigt fandt sig til rette.

Hans muntre smil, livlige øjne og tiltalende væsen kombineret med traditionelle synspunkter, men også modtagelighed for tidens ånd; hans store kærlighed til børn og unge, mærkes og sætter spor.

"Jeg følte mig straks hjemme i Slesvig", fortæller Bo. "Da jeg besøgte byen første gang og sad nede ved Slien en stund, erkendte jeg det med det samme."

Foråret er på vej. Også i den nyanlagte have i baggården.

Den nye nabo til Margrethegården blev hurtigt en kær gæst ved fød-

seldags- og andre kaffesammenkomster dér. Opmærksomt og lidt drilsk bemærkede han omgående de manglende blade på Margrethes yndlingsblomster, der ellers byder velkommen på muren ved indkørslen til ældreboligerne. De er blevet reddet omsorgsfuldt af beboer Hermann Andersen, og efter sigende skal de snart op på muren igen.

NORGEs FORTRYLLELSE

„Han har længe været præst oppe i Norge“, hørte man og udviklede en blomstrende fantasi om høje bjerge, mægtige elge, lækre fisk og vide skove. Sådant er virkeligheden altså også. Det fortalte Bo om og viste lysbilleder til, da over 40 interesserede sidst kom sammen for at høre om syv års virke blandt dejlige mennesker i et fantastisk landskab.

Hele mandens liv er præget af spontane beslutninger og instinktiv handling. Bo Nicolaisen er født i Gårslev, hvor hans store familie stadig har hjemme. Men der var også ophold i Gråsten og medfølgende kendskab til grænselandet.

Troen og overbevisningen om Guds almægtighed bestemte hans stabile væsen - men også hans eventyrlyst. Som ung arbejdede han som tjener og køkkenchef. Så læste han idéhistorie i Tromsø, senere filosofi. Norge var alle årene hans ønskemål. Beslutningen om at læse til teolog skete spontant, og studiet gennemførtes i Århus, men med hensigt om at vende tilbage til Norge.

Da biskop Tore Jørgensen fra Bodø aviserede et omfattende præstekald på Vega-øerne i det høje nord, var han så heldig at blive ansat, uden at kende stedet; et overvældende område med 6500 øer og 12.500 beboere. Næsten hver ø er stor nok, til at en ko kan græsse på den og et par får. Mange huse er forslidte.

UDVIKLINGEN VENDTE

Folkelivet var for nedadgående igennem årtier, men udviklingen vendte især omkring Vega, der er på størrelse med det halve Bornholm. Den fik kulturarv-status og blomstrede op. Området blev et vældig populært ferieområde netop i de 7 år, da Bo havde til opgave at aktivere kirkelivet, som trængte til nye impulser.

Der er høje fjelde på 800 meter, dybe fjorde og skove, herlige strande, et

åbent landskab med masser af naturen. Der er 65 registrerede elge, der plejer at komme tæt på. Man kan møde elge med 20-takket gevir. De bærer radiosender, Halsbånd og numre. Løvrigt straffes det med 10.000 kroner, hvis et nummer forfalskes.

Vega har alene 130 km vej, der skal ryddes for sne. Der er masser af broer og små fjorde, hvor kajakken er et vigtigt transportmiddel.

Denne lille paradiso, langt ude i havet, hvor Golfstrømmen vender, har et mildt klima trods placeringen i polar-cirkelens skygge. Dog oplevede Bo en gevaldigt storm med hurtigruten ved første besøg og en rystende flyvetur med et lille propelfly ved en senere lejlighed.

Det blev interessante og spændende år som præst.

Han var med fra barnedåb til bryllup og ledsagede bedemanden. Og fortæller: "Der kom mere liv i folk, og ikke mindst ungdommen gjorde en indsats. For mig gjaldt det om at gøre kirken til folkets kirke. Jeg skulle forvente et snit på 8-12 kirkegængere til gudtjeneste, men med Guds hjælp havde vi til sidste et gennemsnit på 70.

Da jeg skulle flytte, fik jeg bare at vide, at jeg var kendt for at sige, at der er en tid til alt. Det har jeg vist også sagt ved alle de 200 begravelser, jeg har haft." Nu virker han i Slesvig - og Sydslesvig, medbringende ånden fra Vega. Rette mand på rette sted, som der blev sagt ved et hyggeligt samvær sidst.

Johanna

Bo Nicolaisen og Bella i Vega; han ny præst i Slesvig/ Sydslesvig, hun en finsk lap-hund på 7 år, p.t. hos familien på Vejleegnen. (Foto: Privat).

Der er liv over foredrag med Bo Nicolaisen. (Foto: Bernd Bossemeier)